

NEDERLANDSE ASSOCIATIE VOOR PODIUMKUNSTEN

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Ter attentie van zijne excellentie
de heer H. Zijlstra
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Amsterdam, 17 april 2012

Kenmerk: 12-068

Betreft: Gevolgen van de Regeling frictie- en transitiekosten culturele basisinfrastructuur 2009-2012 voor het podiumkunstenveld.

Geachte heer Zijlstra,

Vóór 1 april jl. zijn bij uw ministerie de jaarrekeningen 2011 van de instellingen die met OCW-subsidie werken ingediend. De directe gevolgen van de frictiekostenregeling (gepubliceerd in de Staatscourant d.d. 21 november 2011) worden nu zichtbaar. Bij een aantal van onze leden ontstaan aanzienlijke problemen als gevolg van het bevriezen van het Bestemmingsfonds OCW. Dit is uitermate zorgelijk en wij informeren u met deze brief over de gevolgen van deze beleidsregel. Bovendien verzoeken wij u om zo spoedig mogelijk maatregelen te treffen die moeten voorkomen dat de uitwerking van het beleid zoals wij dit nu constateren indruist tegen de uitgangspunten ten aanzien van ondernemerschap zoals door u geformuleerd in de beleidsnota *Meer dan kwaliteit*.

Door het vaststellen van de frictiekostenregeling is het instellingen met onmiddellijke ingang onmogelijk gemaakt om middelen aan het Bestemmingsfonds OCW te onttrekken ten behoeve van hun bedrijfsvoering in 2012. Hierdoor worden meerdere instellingen geconfronteerd met een begrotingstekort in het lopende boekjaar dat soms oploopt tot meer dan € 100.000. Dat maakt de financiële positie van instellingen wankel en leidt ertoe dat de uitgangspositie voor de volgende cultuurnotaperiode verslechtert. Dit kunnen (en willen) instellingen zich niet permitteren en staat ook haaks op eerdere door u gedane uitspraken dat u na het vaststellen van het nieuwe beleid alles op alles zou zetten om de sector niet nog meer schade toe te brengen.

Maar wat bovenal bevreemdt is dat OCW met deze regel zo direct ingrijpt in de bedrijfsvoering van individuele instellingen: zelfs diegenen bij wie in de jaarrekening 2010 was aangekondigd dat in 2011 en/of 2012 middelen ten behoeve van de bedrijfsvoering zouden worden onttrokken aan het Bestemmingsfonds, en bij wie die jaarrekening door OCW is goedgekeurd, kunnen hier nu toch geen aanspraak op maken. De overheid toont zich daarmee een onbetrouwbare partner. Wij betwijfelen of deze gang van zaken juridisch gezien toelaatbaar is.

NEDERLANDSE ASSOCIATIE VOOR PODIUMKUNSTEN

In enkele gevallen hebben instellingen de inkomsten die zij genereerden door goed te presteren op de Matchingsregeling (die OCW bij aanvang van de huidige cultuurnotaperiode in het leven heeft geroepen en na twee jaar weer heeft afgeschaft) toegevoegd aan het Bestemmingsfonds OCW. Ook deze 'bonus', verdiend met goed ondernemerschap, is nu onbereikbaar geworden voor die instellingen.

Verder blijft onduidelijk of OCW met de besluiten die aan de instellingen verstuurd worden uitsluitend beslag legt op het Bestemmingsfonds OCW óf dat daarmee ook beslag wordt gelegd op overige (al dan niet met OCW-middelen opgebouwde) reserves en zelfs op het eventuele opgebouwde eigen vermogen. Ook wat dat betreft betwijfelen wij de juridische toelaatbaarheid. Zowel in de frictiekostenregeling als in de brieven aan de individuele instellingen is dit onduidelijk geformuleerd en wij vragen u dan ook met spoed om een ondubbelzinnige omschrijving die geen ruimte voor speculatie en onzekerheid laat.

Instellingen zijn door deze maatregelen in een situatie terecht gekomen waarin ze moeten werken met twee, soms wel drie scenario's waar ze op moeten gaan anticiperen. Wat het uiteindelijke scenario zal zijn, zal pas met de vaststelling van de subsidies 2009-2012 in 2013 duidelijk worden, maar de beslissingen die genomen moeten worden ten aanzien van de bedrijfsvoering spelen nu. Het wordt betreffende instellingen hierdoor onmogelijk gemaakt om naar behoren te functioneren.

Een paar voorbeelden:

- ✓ Aanvang maken met een doorstart in 2013 dient in 2012 voorbereid te worden, maar dit kan niet gefinancierd worden met middelen uit het Bestemmingsfonds. Hoe moet dit dan wel gefinancierd worden?
- ✓ Een grote productie die gepland staat voor 2012, deels te financieren met het opgebouwde surplus uit de eerste helft van de huidige cultuurnotaperiode (zoals ook in het vierjarig beleidsplan aangegeven en goedgekeurd), heeft ineens geen dekking meer.
- ✓ OCW biedt aan dat er afspraken te maken zijn met betrekking tot afbouwen in 2012; dat druist in tegen de lopende prestatieafspraken die zijn gemaakt met overige subsidiënten zoals gemeenten en is dus geen reële optie.
- ✓ Indien een instelling heeft geanticipeerd op een bepaald te verwachten toekomstscenario, maar bij de vaststelling in 2013 blijkt OCW anders tegen de financiële verantwoording aan te kijken, wat is dan het resultaat ultimo 2013? Wordt een instelling dan met terugwerkende kracht failliet verklaard?
- ✓ Bijzondere bestemmingsreserves ten behoeve van de exploitatie in 2012, opgenomen in de jaarrekening 2011, zijn absoluut noodzakelijk om te kunnen produceren. Indien daar beslag op wordt gelegd, komen instellingen in 2013 in grote problemen.

NEDERLANDSE ASSOCIATIE VOOR PODIUMKUNSTEN

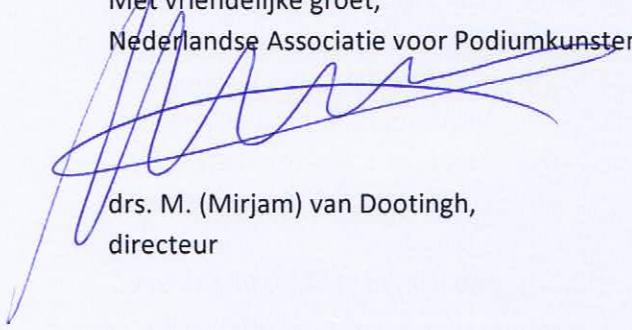
- ✓ Aanzienlijke onverwachte (en dus niet begrote) kosten ten gevolge van bijvoorbeeld de overstap naar een ander Pensioenfonds hebben negatieve gevolgen voor het exploitatieresultaat. Het zou de ondernemers helpen als dergelijke kosten uit het Bestemmingsfonds OCW gefinancierd kunnen worden zodat andere noodgrepen niet nodig zijn.

Wij zien dat het tussentijds wijzigen van de 'spelregels' lopende een subsidieperiode waarin instellingen dachten te kunnen werken op basis van continuïteit, tot veel grotere en ernstiger problemen leidt dan wellicht door u was voorzien. Zoals wij vreesden en ook eerder kenbaar hebben gemaakt, leidt dit tot chaos in het veld. Het grootste risico daarbij is dat er straks nog meer uitval is dan wat absoluut onvermijdelijk is. Instellingen moeten anticiperen op een totaal onduidelijke toekomst en moeten daardoor noodgedwongen overhaaste en/of onlogische beslissingen nemen. Een deel van het veld komt hierdoor bij aanvang van de cultuurnotaperiode 2013-2016 op een enorme achterstand. Dat kan ons inziens niet uw bedoeling zijn. Kunsten '92 deelt onze zorgen hieromtrent.

Concreet dringen wij er bij u op aan dat OCW het beslag op het Bestemmingsfonds OCW en alle overige reserves opheft totdat deze cultuurnotaperiode is afgerond.

Wij zien uw spoedige reactie graag tegemoet. Een afschrift van deze brief zal worden verstuurd aan de Vaste Commissie OCW van de Tweede Kamer en aan het Fonds Podiumkunsten.

Met vriendelijke groet,
Nederlandse Associatie voor Podiumkunsten

drs. M. (Mirjam) van Dootingh,
directeur

